

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

Yttrande över Energimarknadsinspektionens förslag till ändring i föreskrifter om redovisning av nätverksamhet (EIFS 2012:4)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Energimarknadsinspektionen föreslår ändringar i föreskrifterna så att myndigheten kan samla in uppgifter om medellastfaktorn från elnätsföretagen för att på så sätt kunna göra bedömningar av om elnätet utnyttjas effektivt. Förslaget är en följd av en ändring i ellagen (1997:857) som skedde den 1 juni 2014 med anledning av att Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet genomfördes i Sverige i juni 2014.

Förslaget innehåller även förtydliganden avseende uppgifter som ska lämnas till myndigheten om kostnader för anslutning till överliggande och angränsande nät, kostnad för abonnemang till överliggande och angränsande nät samt ersättning till innehavare av produktionsanläggning för inhämtning av el enligt 3 kap. 15 § ellagen.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Av konsekvensutredningen framgår att syftet med förslaget är att göra det möjligt för Energimarknadsinspektionen att inhämta uppgiften om medellastfaktorn från elnätsföretagen.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren uppger att ett alternativ till den föreslagna regleringen hade kunnat vara att istället för årsvisa avstämningar göra en avstämning efter hela tillsynsperioden, det vill säga vart fjärde år. Detta skulle dock, enligt förslagsställaren, också kräva en föreskriftsändring. Förslagsställaren uppger att mängden data som behöver bearbetas är lika stor och att skillnaden mellan fyra ettårsrapporteringar och en fyraårsrapportering när det gäller kostnader därför bedöms vara marginell.

Regelrådet erfar genom kontakt med Svensk Energi samt ett större elnätsföretag att elnätsföretagen ändå tar fram uppgifterna om medellastfaktorn på årsbasis, varför ett krav på årlig rapportering inte anses mer betungande än ett rapporteringskrav vart fjärde år.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren även uppger en alternativ lösning för det förtydligande som görs gällande inhämtning av vissa kostnadsposter samt redovisar effekter av om ingen reglering kommer till stånd.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att regleringen är en direkt konsekvens av genomförandet av EU:s energieffektiviseringsdirektiv (2012/27/EU), vilket föranledde en lagändring som reglerar att hänsyn ska tas till i vilken utsträckning nätverksamheten bedrivs på ett sätt som är förenligt med eller bidrar till ett effektivt utnyttjande av elnätet.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Av förslaget till författningstext framgår att ikraftträdandet planeras till den 1 januari 2016. Av konsekvensutredningen framgår att reglerna kommer att tillämpas första gången för de beslut om intäktsram som avser åren 2016-2019 och att avstämning kommer att ske år 2020 för de uppgifter som företagen dokumenterar under åren 2016-2019.

Av konsekvensutredningen framgår även att informationsinsatser kommer att ske skriftligen på myndighetens webbplats samt i den handbok som elnätsföretagen använder som stöd för den årliga rapporteringen.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Av konsekvensutredningen framgår att samtliga elnätsföretag som är cirka 170 stycken, exklusive Svenska kraftnät, berörs av förslaget. Storleksordningen på företagen varierar stort, enligt förslagsställaren, från ett tiotal kunder till över en miljon kunder. Förslagsställaren uppger att ett medelvärde av antal kunder uppgår till cirka 31 000 och medianvärdet uppgår till cirka 10 000. Majoriteten av dessa företag uppges vara kommunalägda. Det framgår vidare att elproducenter som matar in el på nätet kan bli berörda så till vida att en medvetenhet om medellastfaktorn på nätet kan leda till att mer produktion kan ansluta till nätet utan att kapaciteten behöver byggas ut. Detta skulle, enligt förslagsställaren, kunna leda till lägre kostnader för anslutning. Förslagsställaren uppger även att elintensiv industri kan påverkas, eftersom deras kostnader till stor del består av elnätsavgiften, vilken myndigheten förutspår inte kommer att behöva öka lika mycket som den annars hade gjort. Slutligen uppges i konsekvensutredningen att också elnätskunderna berörs, eftersom ett mer effektivt utnyttjande av elnätet kan leda till lägre kostnader genom sänkta tariffer eller tariffer som inte stiger lika mycket som de annars hade gjort. Förslagsställaren uppger att det finns ungefär 5.3 miljoner elkunder i Sverige varav cirka 4.6 miljoner är hushållskunder.

Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om förslagsställaren hade angett hur många elproducenter som berörs, liksom hur många av elnätskunderna i Sverige som bedöms vara företag.

Regelrådet finner likväl att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att förslaget medför en liten administrativ kostnad för elnätsföretagen när de ska ta fram en sammanställning av samtliga timvärden vid rapportering av medellastfaktorn. Förslagsställaren uppger emellertid att dessa uppgifter redan finns tillgängliga i företagens system och att det enda tillkommande är att sammanställa själva nyckeltalet, varför kostnaden bedöms bli låg. Energimarknadsinspektionen uppskattar kostnaden till 2 500 kronor per gränspunkt och tillsynsperiod (fyra år). Antalet gränspunkter som elnätsföretagen har, uppgår, enligt förslagsställaren, oftast till mellan 1 och 10, men att de stora elnätsföretagen kan ha flera hundra gränspunkter. Kostnaden för de stora elnätsföretagen bedöms i konsekvensutredningen inte överskrida 25 000 kronor för en tillsynsperiod på fyra år, vilket ger en årlig kostnad på högst 6 250 kronor.

När det gäller förtydligandet om kostnader för anslutning till överliggande och angränsande nät, kostnad för abonnemang till överliggande och angränsande nät samt ersättning till innehavare av produktionsanläggning för inmatning av el, medför detta, enligt förslagsställaren, inte några kostnadsmässiga eller andra konsekvenser, eftersom kostnaderna även tidigare redovisats, men under andra poster i årsrapporteringen.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader

Förslagsställaren bedömer att med ett mer effektivt nyttjande av elnätet, kan belastningen jämnas ut så att kapacitet frigörs och fler kunder kan anslutas, utan att företagen behöver förstärka nätet. I ett examensarbete har försökt gjorts att beräkna vinsterna med detta och förslagsställaren uppger att om 10 procent av lasten flyttas från höglast- till låglasttid, leder detta till att nästan 9 procent av abonnemanget för överliggande nät kan sänkas, vilket för ett mindre elnätsföretag medför en besparing på 400 000 kronor på ett år. Förslagsställaren uppger vidare att när effekttopparna kapas leder det till att elproduktion med exempelvis fossila bränslen, som enligt förslagsställaren är förknippad med högst marginalkostnader, kan undvikas i större utsträckning. Slutligen uppges att om kostnaderna för elnätstjänsten kan minska eller undvika att öka i lika stor utsträckning som de annars hade gjort, även gynnar elproducenter och elnätskunder.

Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om förslagsställaren hade redovisat en uppskattning av de kostnadsförändringar som förslaget medför för elproducenter och för de företag som är elnätskunder. Regelrådet kan konstatera att förslagsställarens exempelberäkningar är bra, men hade önskat att dessa utvecklades till flera storlekstyper av företag samt att ett kostnadsspann för hela företagsgruppen hade angetts.

Regelrådet finner likväl att förslagsställarens redovisning av förslagets andra kostnader är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Av konsekvensutredningen framgår att elnätsverksamhet är ett legalt monopol, vilket innebär att det behövs tillstånd, koncession, för att få bedriva elnätsverksamhet i Sverige. Reglerna om tillstånd medför, enligt förslagsställaren, att det bara finns ett elnätsföretag per område, vilket innebär att det inte finns någon konkurrens för elnätsverksamheten. Energimarknadsinspektionen bedömer att samtliga företag kan leva upp till de krav som ställs i föreskriften och att förslaget inte kommer att påverka konkurrensförhållandena för företagen.

Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om förslagsställaren hade redogjort för hur konkurrensvillkoren kan påverkas i ett internationellt perspektiv och i vilken mån konkurrenskraften bedöms kunna stärkas för exempelvis svensk elintensiv industri om elnätsavgiften sänks eller inte stiger lika mycket som den annars hade gjort.

Regelrådet finner likväl att förslagsställarens redovisning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att regleringen kommer att hjälpa företagen att fatta bra beslut för att uppnå en effektiv nätdrift till nytta för marknadens aktörer och samhället i helhet.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att det är nödvändigt att samtliga kunder, oavsett om de är anslutna till små eller stora elnätsföretag, är garanterade att elnätsföretagens intäktsramar motsvarar skäliga kostnader i verksamheten, varför förslagsställaren anser att det inte finns behov eller motiv att ta särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt redovisar samtliga punkter i sin konsekvensutredning.

Regelrådet finner av denna anledning att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 2 december 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Lennart Palm, Eleonor Kristoffersson, Sofie Rehnström och Ebba Sjögren.

Ärendet föredrogs av Annika LeBlanc.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Annika LeBlanc
Föredragande